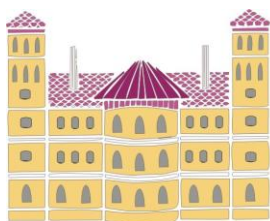

RAPORT

o sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnego publicznego
zakładu opieki zdrowotnej

Wielkopolskie Centrum Neuropsychiatryczne
im. Oskara Bielawskiego w Kościanie
za rok 2022

rok założenia 1893

Wielkopolskie Centrum Neuropsychiatryczne
im. Oskara Bielawskiego w Kościanie

dawniej Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej

Plac Paderewskiego 1a
64-000 Kościan

tel. 65 511 51 00
fax. 65 512 22 96

www.wcn-koscian.pl
e-mail: wcn@wcn-koscian.pl

Numer KRS: 0000054294

RAPORT

o sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej

A. CZĘŚĆ OGÓLNA

I. Informacje o podmiocie

1. Firma samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej:
Wielkopolskie Centrum Neuropsychiatryczne im. Oskara Bielawskiego w Kościanie
2. Siedziba (miejscowość):
Kościan
3. Adres:
Pl. Paderewskiego 1a 64-000 Kościan
4. Numer telefonu, faksu oraz adres poczty elektronicznej:
tel. 65 5115-100
fax 65 5122-296
wcn@wcn-koscian.pl
5. Numer identyfikacyjny REGON:
411049324
6. Numer w Krajowym Rejestrze Sądowym:
0000054294
7. Data wpisu i numer rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą:
28.12.1993r. nr 000000015841

Przedmiotem działalności jednostki jest udzielanie świadczeń zdrowotnych w następujących obszarach:

- a) opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień w zakresie leczenia całodobowego, dziennego, ambulatoryjnego, leczenia środowiskowego domowego oraz izby przyjęć,
- b) rehabilitacja lecznicza - leczenie całodobowe oraz dzienne,
- c) ambulatoryjna opieka specjalistyczna - poradnia neurologiczna.

Świadczenia zdrowotne Centrum wykonywało w 13 oddziałach całodobowych, w 3 oddziałach pobytu dziennego, Wojewódzkiej Przychodni Zdrowia Psychicznego oraz w ramach Zespołu Leczenia Środowiskowego Domowego.

Bazę łózkową Centrum (550 łózek) tworzyły oddziały psychiatryczne, w tym oddział psychiatrii sądowej (od 01.09.2022r.), oddziały leczenia uzależnień, oddział leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych i oddział rehabilitacji neurologicznej. W ramach oddziałów dziennych funkcjonowały w Centrum: oddział psychiatryczny, oddział rehabilitacyjny oraz oddział terapii uzależnienia od alkoholu. W lecznictwie ambulatoryjnym Centrum świadczyło porady w ramach poradni zdrowia psychicznego, poradni terapii uzależnień i współuzależnienia oraz poradni neurologicznej. W ramach leczenia środowiskowego domowego świadczone były porady psychiatryczne, pomoc psychoterapeutyczna i opieka pielęgniarska.

Większość oddziałów zlokalizowanych jest w głównej siedzibie Centrum, tj. przy pl. Paderewskiego 1A. Wojewódzka Przychodnia Zdrowia Psychicznego wraz z zespołem poradni mieści się na terenie głównej siedziby, z wejściem od ul. Bernardyńskiej 4.

Centrum realizowało także świadczenia opieki zdrowotnej w oddziale mieszczącym się przy ul. Śmigielskiej 53 (Oddział Leczenia Uzależnień), w oddziale psychiatrycznym w Siekowie, gmina Przemęt oraz w oddziale psychiatrycznym w Wonieściu, gmina Śmigiel.

II. Podstawa prawna

Niniejszy raport sporządzony został na podstawie art. 53a ustawy o działalności leczniczej (tekst jednolity Dz. U. z 2023r. poz. 991) w oparciu o dane ze sprawozdania finansowego za rok 2022 Wielkopolskiego Centrum Neuropsychiatrycznego im. Oskara Bielawskiego w Kościanie i zawiera analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej, prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe (2023-2025) oraz informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową jednostki.

Analizy oraz prognozy dokonano w oparciu o treść Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 832).

B. ANALIZA FINANSOWA ZA POPRZEDNI ROK OBROTOWY

I. Wykonanie planu finansowego za rok 2022

Lp.	Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Wykonanie	% wykonania
A.	Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi	60 557 000,00	61 024 326,13	100,77
A.I.	Przychody netto ze sprzedaży produktów	60 557 000,00	62 006 160,13	102,39
A.I.1.	Przychody z NFZ	60 000 000,00	61 420 659,64	102,37
A.II.	Zmiana stanu produktów	0,00	-981 834,00	-
A.III.	Koszty wytworzenia produktów na własne	0,00	0,00	-

Lp.	Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Wykonanie	% wykonania
	potrzeby jednostki			
A.IV.	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	0,00	0,00	-
B.	Pozostałe przychody operacyjne	6 056 000,00	6 226 698,45	102,82
B.I.	Zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00	-
B.II.	Dotacje	2 491 000,00	2 493 603,38	100,10
B.III.	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	15 000,00	6 078,89	40,53
B.IV.	Inne przychody operacyjne	3 550 000,00	3 727 016,18	104,99
C.	Przychody finansowe	74 000,00	76 274,00	103,07
D.	Razem przychody	66 687 000,00	67 327 298,58	100,96
E.	Koszty działalności operacyjnej	70 218 000,00	66 622 827,17	94,88
E.I.	Amortyzacja	3 550 000,00	3 466 044,68	97,64
E.II.	Zużycie materiałów i energii	9 230 000,00	7 412 484,17	80,31
E.III.	Usługi obce	9 633 000,00	8 637 430,83	89,67
E.IV.	Podatki i opłaty	530 000,00	513 906,42	96,96
E.V.	Wynagrodzenia	39 080 000,00	38 731 782,96	99,11
E.VI.	Składki naliczane od wynagrodzeń (ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i FGŚP)	7 600 000,00	7 418 736,21	97,61
E.VII.	Inne świadczenia na rzecz pracowników	310 000,00	187 779,70	60,57
E.VIII.	Pozostałe koszty rodzajowe	285 000,00	254 662,20	89,36
E.IX.	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	0,00	0,00	-
F.	Pozostałe koszty operacyjne	109 000,00	164 306,36	150,74
F.I.	Strata z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych	14 000,00	7 193,26	51,38
F.II.	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	20 000,00	151 742,46	758,71
F.III.	Inne koszty operacyjne	75 000,00	5 370,64	7,16
G.	Koszty finansowe	61 000,00	42 549,68	69,75
H.	Razem koszty	70 388 000,00	66 829 683,21	94,94
I.	Wynik finansowy brutto	-3 701 000,00	497 615,37	-13,45
J.	Podatek dochodowy	1 000,00	0,00	0,00
K.	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,00	0,00	-
L.	Wynik finansowy netto	-3 702 000,00	497 615,37	-13,44

Rok 2022 Wielkopolskie Centrum Neuropsychiatryczne zakończyło dodatnim wynikiem finansowym w wysokości 497.615,37 zł, wynikającym w głównej mierze z wykonania świadczeń zdrowotnych ponad plan umowy z NFZ.

II. Zmiana i struktura pozycji bilansowych

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022	Dynamika (%)	Udział % w sumie bilansowej
A	Aktywa trwałe	65 025 567,49	69 543 944,22	106,95	86,99
A.I.	Wartości niematerialne i prawne	346 091,25	227 114,13	65,62	0,28
A.II.	Rzeczowe aktywa trwałe	64 679 476,24	69 316 830,09	107,17	86,71
A.III.	Należności długoterminowe	0,00	0,00	-	0,00
A.IV.	Inwestycje długoterminowe	0,00	0,00	-	0,00
A.V.	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	0,00	0,00	-	0,00
B.	Aktywa obrotowe	8 379 773,45	10 398 664,05	124,09	13,01
B.I.	Zapasy	645 249,06	478 601,24	74,17	0,60
B.II.	Należności krótkoterminowe	5 309 725,07	6 453 519,47	121,54	8,07
B.III.	Inwestycje krótkoterminowe	2 063 964,13	2 397 850,14	116,18	3,00
B.IV.	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	360 835,19	1 068 693,20	296,17	1,34
C.	Kapitał (fundusz) własny	2 875 850,33	3 373 465,70	117,30	4,22
C.I.	Kapitał (fundusz) podstawowy	6 387 179,05	6 387 179,05	100,00	7,99
C.II.	Kapitał (fundusz) zapasowy	0,00	0,00	-	0,00
C.III.	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	0,00	0,00	-	0,00
C.IV.	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	0,00	0,00	-	0,00
C.V.	Zysk (strata) z lat ubiegłych	-257 207,90	-3 511 328,72	1 365,17	-4,39
C.VI.	Zysk (strata) netto	-3 254 120,82	497 615,37	-15,29	0,62
C.VII.	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	0,00	0,00	-	0,00
D.	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	70 529 490,61	76 569 142,57	108,56	95,78
D.I.	Rezerwy na zobowiązania	9 581 710,80	10 602 491,89	110,65	13,26
D.II.	Zobowiązania długoterminowe	0,00	942 248,13	-	1,18
D.III.	Zobowiązania krótkoterminowe	7 170 843,73	9 464 919,50	131,99	11,84
D.IV.	Rozliczenia międzyokresowe	53 776 936,08	55 559 483,05	103,31	69,50
SUMA BILANSOWA		73 405 340,94	79 942 608,27	108,91	100,00

W 2022 roku Centrum borykało się z problemem utrzymania bieżącej płynności finansowej. Zachowanie płynności przez Centrum w 2022 roku było możliwe dzięki zawarciu z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych umów o rozłożenie na raty należności z tytułu składek za miesiąc luty i marzec. Znalazło to bezpośrednie odzwierciedlenie w strukturze bilansu poprzez wzrost zobowiązań krótko- i długoterminowych. Od trzech lat niepokojącym wskaźnikiem jest niski udział kapitałów własnych w sumie bilansowej. Pozytywnie należy natomiast ocenić rosnący udział aktywów obrotowych w sumie bilansowej oraz brak zobowiązań wymagalnych.

III. Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2022 rok

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej została opracowana w oparciu o teorię i zasady analizy wskaźnikowej, dostosowanej do warunków i specyfiki sektora ochrony zdrowia.

Analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2022 rok przeprowadzono w oparciu o punktowe oceny przypisane poszczególnym wskaźnikom wyliczonym zgodnie ze sposobem określonym w cytowanym wyżej rozporządzeniu (pkt. II część A).

W poniższej tabeli przedstawiono metodologię obliczania wskaźników i przypisywanej im punktacji.

Wskaźniki	Metoda obliczania	Przedziały wartości	Ocena punktowa
I. Wskaźniki zyskowności			
Zyskowności netto (%)	$\frac{\text{wynik netto} \times 100\%}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów}}$	poniżej 0,0%	0
	$\frac{\text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów}}$	od 0,0% do 2,0%	3
	$\frac{\text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów}}$	powyżej 2,0% do 4,0%	4
	$\frac{\text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów}}$	powyżej 4,0%	5
Zyskowności działalności operacyjnej (%)	$\frac{\text{wynik z działalności operacyjnej} \times 100\%}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów}}$	poniżej 0,0%	0
	$\frac{\text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów}}$	od 0,0% do 3,0%	3
	$\frac{\text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów}}$	powyżej 3,0% do 5,0%	4
	$\frac{\text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów}}$	powyżej 5,0%	5
Zyskowności aktywów (%)	$\frac{\text{wynik netto} \times 100\%}{\text{średni stan aktywów}}$	poniżej 0,0%	0
	$\frac{\text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów}}$	powyżej 0,0% do 2,0%	3
	$\frac{\text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów}}$	powyżej 2,0% do 4,0%	4
	$\frac{\text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów}}$	powyżej 4,0%	5
Maksymalna ocena wskaźników zyskowności			15
II. Wskaźniki płynności			
Płynności bieżącej	$\frac{\text{aktywa obrotowe} - \text{należności krótkoterminowe z tyt. dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe} - \text{zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy} + \text{rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe}}$	poniżej 0,6	0
	$\frac{\text{aktywa obrotowe} - \text{należności krótkoterminowe z tyt. dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe} - \text{zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy} + \text{rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe}}$	od 0,60 do 1,00	4
	$\frac{\text{aktywa obrotowe} - \text{należności krótkoterminowe z tyt. dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe} - \text{zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy} + \text{rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe}}$	powyżej 1,00 do 1,50	8
	$\frac{\text{aktywa obrotowe} - \text{należności krótkoterminowe z tyt. dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe} - \text{zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy} + \text{rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe}}$	powyżej 1,5 do 3,00	12
Płynności szybkiej	$\frac{\text{aktywa obrotowe} - \text{należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy} - \text{krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe} - \text{zobowiązania z tyt. dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy} + \text{rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe}}$	poniżej 0,50	0
	$\frac{\text{aktywa obrotowe} - \text{należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy} - \text{krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe} - \text{zobowiązania z tyt. dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy} + \text{rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe}}$	powyżej 0,50 do 1,00	8
	$\frac{\text{aktywa obrotowe} - \text{należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy} - \text{krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe} - \text{zobowiązania z tyt. dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy} + \text{rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe}}$	powyżej 1,00 do 2,50	13
	$\frac{\text{aktywa obrotowe} - \text{należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy} - \text{krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe} - \text{zobowiązania z tyt. dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy} + \text{rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe}}$	powyżej 2,50 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	10
Maksymalna ocena wskaźników płynności			25
III. Wskaźniki efektywności			
Rotacji należności (w dniach)	$\frac{\text{średni stan należności z tytułu dostaw i usług} \times \text{liczba dni w okresie (365)}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów}}$	poniżej 45 dni	3
	$\frac{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów}}$	od 45 dni do 60 dni	2
	$\frac{\text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów}}$	od 61 dni do 90 dni	1
	$\frac{\text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów}}$	powyżej 90 dni	0
Rotacji zobowiązań (w dniach)	$\frac{\text{średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług} \times \text{liczba dni w okresie (365)}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów}}$	do 60 dni	7
	$\frac{\text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów}}$	od 61 dni do 90 dni	4
	$\frac{\text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów}}$	powyżej 90 dni	0
Maksymalna ocena wskaźników zyskowności			10

Wskaźniki	Metoda obliczania	Przedziały wartości	Ocena punktowa
IV. <u>Wskaźniki zadłużenia</u>			
Zadłużenia aktywów (%)	$\frac{(\text{zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania}) \times 100\%}{\text{aktywa razem}}$	poniżej 40 %	10
		od 40% do 60%	8
		powyżej 60% do 80%	3
		powyżej 80%	0
Wypłacalności	$\frac{\text{zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania}}{\text{fundusz własny}}$	od 0,00 do 0,50	10
		od 0,51 do 1,00	8
		od 1,01 do 2,00	6
		od 2,01 do 4,00	4
		pow. 4,00 lub pon. 0,00	0
Maksymalna ocena wskaźników zyskowności			20
Maksymalna liczba punktów ogółem			70

W oparciu o sprawozdanie finansowe za 2022 rok dokonano wyliczeń wskaźników wg sposobu określonego w cytowanym wcześniej Rozporządzeniu Ministra Zdrowia – poniżej przedstawiono podsumowanie wyników oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej.

Grupa wskaźników	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Ocena
I. Wskaźniki zyskowności	Zyskowności netto (%)	0,73	3
	Zyskowności działalności operacyjnej (%)	0,68	3
	Zyskowności aktywów (%)	0,65	3
Razem wskaźniki zyskowności:			9
II. Wskaźniki płynności	Płynności bieżącej	0,77	4
	Płynności szybkiej	0,73	8
Razem wskaźniki płynności:			12
III. Wskaźniki efektywności	Rotacji należności (w dniach)	29	3
	Rotacji zobowiązań (w dniach)	10	7
Razem wskaźniki efektywności:			10
IV. Wskaźniki zadłużenia	Zadłużenia aktywów (%)	26,28	10
	Wypłacalności	6,23	0
Razem wskaźniki zadłużenia:			10
SUMA UZYSKANYCH PUNKTÓW:			41

W wyniku analizy wskaźnikowej sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego za 2022 rok przy zastosowaniu metody punktowej uzyskano 41 punktów z maksymalnej liczby 70 punktów, co stanowi 58,57% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania i świadczy o poprawie sytuacji ekonomiczno-finansowej Centrum w stosunku do roku 2021, w którym uzyskano 29 punktów (41,43% maksymalnej liczby punktów).

W 2022 roku nastąpiła poprawa wskaźników zyskowności, co wynikało z osiągnięcia przez Centrum dodatniego wyniku finansowego. Wskutek obniżenia średniego stanu należności poprawie uległ również wskaźnik rotacji należności w dniach, który obniżył się z 106 dni w 2021 roku do 29 dni w 2022 roku.

C. PROGNOZA FINANSOWA NA LATA 2023-2025

I. Założenia do prognozy przychodów i kosztów

Wielkopolskie Centrum Neuropsychiatryczne im. Oskara Bielawskiego w Kościanie prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej. Zgodnie z art. 52 cytowanej ustawy, pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty działalności i reguluje zobowiązania.

Podstawą określenia prognozowanych przychodów i kosztów jest plan finansowy na rok 2023 oraz dane znane na dzień sporządzenia raportu. Projekcja przyszłych wyników finansowych opracowana została także w oparciu o rzeczywiste dane lat poprzednich, przy założeniu, że zachowana zostanie ciągłość udzielania świadczeń zdrowotnych. Prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej na lata 2023-2025 jest dla Centrum niekorzystna. Prognozowane przychody, niewystarczające na rosnące z roku na rok koszty powodują konieczność zadłużania się Centrum. Rosną zobowiązania publiczno-prawne wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Na zmianę przedstawionych prognoz może wpłynąć dynamika zmian zachodzących w funkcjonowaniu publicznej służby zdrowia, tj. zmiana wyceny świadczeń medycznych.

W ramach prognozy przyjęto dane wskaźnikowe znane na dzień sporządzenia raportu o sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotu.

25 kwietnia 2023r. Rada Ministrów przyjęła Wieloletni Plan Finansowy Państwa na lata 2023-2026, opracowany na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych, który stanowi podstawę przygotowania projektu ustawy budżetowej na rok 2024.

Według Planu polska gospodarka znalazła się w 2022 roku pod wpływem silnego szoku związanego z wybuchem wojny w Ukrainie, który negatywnie wpłynął na tempo wzrostu PKB i spowodował silny wzrost inflacji. Mimo to polska gospodarka poradziła sobie stosunkowo dobrze, a realny PKB zwiększył się o 5,1%. Deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wzrósł co prawda w 2022 roku do poziomu 3,7% PKB (głównie wskutek wprowadzonych przez rząd działań osłonowych łagodzących skutki wzrostu cen energii) i najprawdopodobniej w 2023 roku zwiększy się do 4,7%, jednakże zapowiedzi Komisji Europejskiej zastosowania restrykcyjnej procedury nadmiernego deficytu wobec państw przekraczających wartości referencyjne spowodowały, że Wieloletni Plan Finansowy Państwa został opracowany przy założeniu redukcji deficytu od 2024r. (materiały źródłowe: WFPF na lata 2023-2026 opublikowany w M.P. z 2023r. poz. 461).

WFPF odnosi się do zatwierdzonego przez Komisję Europejską w 2022 roku Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, który w zakresie ochrony zdrowia zakłada poprawę efektywności funkcjonowania systemu ochrony zdrowia, dostępności oraz jakości świadczeń

zdrowotnych, rozwój kadr systemu ochrony zdrowia oraz rozwój badań naukowych i sektora farmaceutycznego.

W WPFPP określono w zakresie „Zdrowie” cel priorytetowy – zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa poprzez zapewnienie trwałego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem świadczeń ratujących życie.

WPFPP zakłada, że tempo wzrostu gospodarczego w Polsce znacząco wyhamuje – PKB wzrośnie w 2023r. o 0,9%, w 2024r. o 2,8%, a w latach 2025-2026 odpowiednio o 3,2% oraz 3%.

Zgodnie z prognozą wskaźnik inflacji wyniesie 12% w 2023r., 6,5% w 2024r., 3,9% w 2025r. i 3,1% w 2026r.

W Planie przewidziano wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2023r. w wysokości 11,9%. W latach 2024-2026 sytuacja ma ulec normalizacji i wynagrodzenia mają rosnąć w tempie 9,6% w 2024r, 6,6% w 2025r i 5,9% w 2026r.

Prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej Wielkopolskiego Centrum Neuropsychiatrycznego im. Oskara Bielawskiego w Kościanie na lata 2023-2025 oparto na założeniu, że zakres realizowanych świadczeń ze środków publicznych w ramach NFZ będzie obejmował wszystkie zakresy dotychczasowej działalności podmiotu, ujęte w obowiązujących na dzień sporządzenia prognozy (2023 r.) umowach, tj.:

1. psychiatrię i uzależnienia:

- umowa 150002029/04/1/0005/0/18/23 – psychiatria całodobowa, oddziały leczenia uzależnień i OLAZA
- umowa 150002029/04/1/0040/0/18/23 – poradnie, oddziały dzienne i leczenie środowiskowe domowe
- umowa 150002029/04/1/0174/0/22/23 – oddział psychiatrii sądowej
- umowa 150002029/04/1/0153/0/18/23 – izba przyjęć

2. rehabilitację leczniczą:

- umowa 150002029/05/1/0027/0/23/33 – rehabilitacja neurologiczna i oddział dzienny rehabilitacyjny

3. ambulatoryjną opiekę specjalistyczną:

- umowa 150002029/02/1/0076/2/12/16 – poradnia neurologiczna

Dodatkowo, w 2023 roku uwzględniono w prognozie przychody z NFZ z tytułu odrobienia niewykonanych w latach 2020-2021 świadczeń zdrowotnych sfinansowanych przez NFZ zaliczkami.

Prognoza przychodów na 2024 rok i rok następny została oparta na planie rzeczowo-finansowym umowy z NFZ na rok 2023. Z uwagi na brak informacji o stosowanych przez NFZ algorytmach służących do oszacowania wzrostu stawek, przyjęto założenie, że wzrost kontraktu następować będzie od II półrocza 2024 i 2025 roku o wysokość szacowanej inflacji danego roku, tj. od lipca 2024r. wzrost kontraktu o 6,5%, a od lipca 2025r. o 3,9%.

Prognozowane przychody z NFZ stanowią prawie 90% przychodów podmiotu. Wysokość kontraktu ma bezpośredni wpływ na kondycję finansową podmiotu.

W prognozie pozostałych przychodów operacyjnych z Ministerstwa Zdrowia uwzględniono aktualny stan osobowy lekarzy rezydentów i finansowanie ich wynagrodzeń przez Ministerstwo zgodnie z obowiązującą kalkulacją.

W zakresie spraw sądowych toczących się przeciwko Centrum, na które utworzono w latach minionych rezerwy na zobowiązania, zaplanowano na rok 2024 pozytywne rozstrzygnięcie i rozwiązanie rezerw.

W latach 2023-2025 założono wzrost kosztów rodzajowych zgodny ze wskaźnikami makroekonomicznymi z uwzględnieniem zawartych umów i porozumień. Przyjęto, że tempo wzrostu zużycia pośredniego, czyli zakupy materiałów, energii i usług, związane z wykonywaniem świadczeń zdrowotnych, będzie rosło w tempie wzrostu PKB, który będzie wynosił odpowiednio w 2024r. – 2,8%, a w 2025r. – 3,2%. Dla kosztów wynagrodzeń, ubezpieczeń społecznych i usług podwykonawstwa medycznego założono wzrost w 2024 i 2025 roku na poziomie planowanego w WPPF wzrostu wynagrodzeń, tj. 9,6% w 2024r. i 6,6% w 2025r.

W całym okresie prognozy Centrum nie przewiduje kosztów tworzenia odpisu na ZFŚS.

Centrum prognozuje, że w latach 2023-2025, dla utrzymania ciągłości realizacji świadczeń zdrowotnych konieczne będzie pogłębianie zadłużenia Centrum wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W prognozach ujęto również zaplanowane do sfinansowania wydatki w ramach projektów i programów wieloletnich, a także wydatki inwestycyjne na lata 2023-2025.

II. Projektcja finansowa na kolejne trzy lata obrotowe – rachunek zysków i strat w układzie porównawczym

Lp.	Wyszczególnienie	2023	2024	2025
A.	Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi	74 730 000,00	81 478 880,00	85 649 938,32
A.I.	Przychody netto ze sprzedaży produktów	74 730 000,00	81 478 880,00	85 649 938,32
A.I.1.	Przychody z NFZ	74 100 000,00	80 848 880,00	85 019 938,32
A.II.	Zmiana stanu produktów	0,00	0,00	0,00
A.III.	Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	0,00	0,00	0,00
A.IV.	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	0,00	0,00	0,00
B.	Koszty działalności operacyjnej	84 165 000,00	89 990 574,13	94 901 188,92
B.I.	Amortyzacja	3 700 000,00	3 913 614,13	3 876 135,00
B.II.	Zużycie materiałów i energii	10 550 000,00	10 845 400,00	11 192 452,80
B.III.	Usługi obce	10 170 000,00	9 810 560,00	10 127 656,32
B.IV.	Podatki i opłaty	600 000,00	616 800,00	636 537,60
B.V.	Wynagrodzenia	49 000 000,00	53 704 000,00	57 248 464,00
B.VI.	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	9 950 000,00	10 905 200,00	11 624 943,20
B.VII.	Pozostałe koszty rodzajowe	195 000,00	195 000,00	195 000,00
B.VIII.	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	0,00	0,00	0,00
C.	Zysk (strata) ze sprzedaży	-9 435 000,00	-8 511 694,13	-9 251 250,60
D.	Pozostałe przychody operacyjne	6 654 000,00	7 283 150,74	6 615 130,40

Lp.	Wyszczególnienie	2023	2024	2025
D.I.	Zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00	0,00
D.II.	Dotacje	2 989 000,00	2 727 860,00	2 727 860,00
D.III.	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	15 000,00	15 000,00	15 000,00
D.IV.	Inne przychody operacyjne	3 650 000,00	4 540 290,74	3 872 270,40
E.	Pozostałe koszty operacyjne	55 000,00	55 000,00	55 000,00
E.I.	Strata z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych	15 000,00	15 000,00	15 000,00
E.II.	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	20 000,00	20 000,00	20 000,00
E.III.	Inne koszty operacyjne	20 000,00	20 000,00	20 000,00
F.	Zysk (strata) z działalności operacyjnej	-2 836 000,00	-1 283 543,39	-2 691 120,20
G.	Przychody finansowe	105 000,00	322 430,15	105 000,00
H.	Koszty finansowe	55 000,00	10 000,00	10 000,00
I.	Zysk (strata) brutto	-2 786 000,00	-971 113,24	-2 596 120,20
J.	Podatek dochodowy	1 000,00	1 000,00	1 000,00
K.	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,00	0,00	0,00
L.	Wynik finansowy netto	-2 787 000,00	-972 113,24	-2 597 120,20

III. Analiza wskaźnikowa na lata 2023-2025

W oparciu o przygotowaną projekcję bilansu oraz rachunku zysków i strat, uwzględniając trzy kolejne lata obrotowe, dokonano wyliczeń wskaźników w poszczególnych grupach – wyniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostki zaprezentowano w poniższej tabeli.

Grupa wskaźników	Wskaźniki	2023		2024		2025	
		Wartość wskaźnika	Ocena	Wartość wskaźnika	Ocena	Wartość wskaźnika	Ocena
I. Wskaźniki zyskowności	Zyskowności netto (%)	-3,42%	0	-1,09%	0	-2,81%	0
	Zyskowności działalności operacyjnej (%)	-3,48%	0	-1,45%	0	-2,92%	0
	Zyskowności aktywów (%)	-3,43%	0	-1,21%	0	-3,40%	0
Razem wskaźniki zyskowności:		<u>0</u>		<u>0</u>		<u>0</u>	
II. Wskaźniki płynności	Płynności bieżącej	0,60	4	0,62	4	0,55	0
	Płynności szybkiej	0,57	8	0,58	8	0,52	8
Razem wskaźniki płynności:		<u>12</u>		<u>12</u>		<u>8</u>	
III. Wskaźniki efektywności	Rotacji należności (w dniach)	28	3	27	3	26	3
	Rotacji zobowiązań (w dniach)	11	7	10	7	10	7
Razem wskaźniki efektywności:		<u>10</u>		<u>10</u>		<u>10</u>	

Grupa wskaźników	Wskaźniki	2023		2024		2025	
		Wartość wskaźnika	Ocena	Wartość wskaźnika	Ocena	Wartość wskaźnika	Ocena
IV. Wskaźniki zadłużenia	Zadłużenia aktywów (%)	28,66%	10	30,54%	10	34,43%	10
	Wypłacalności	40,27	0	-62,21	0	-8,58	0
Razem wskaźniki zadłużenia:			<u>10</u>		<u>10</u>		<u>10</u>
SUMA UZYSKANYCH PUNKTÓW:			32		32		28

W latach 2023-2025 prognozowany jest spadek liczby punktów (2023 i 2024 rok - 32 pkt., 2025 rok – 28 pkt.). Spadek spowodowany jest prognozowanym ujemnym wynikiem finansowym netto w tychże latach, obniżającym się poziomem aktywów pieniężnych, prowadzącym do utraty płynności Centrum oraz rosnącym poziomem zobowiązań, w tym zobowiązań publiczno-prawnych wobec ZUS, co wiąże się z zerowymi wskaźnikami zyskowności i pogorszeniem wskaźników płynności oraz wypłacalności.

Z powyższej analizy wskaźnikowej wynika, że w najbliższych 3 latach planowane jest, przy założeniu wzrostu nakładów na ochronę zdrowia, pogorszenie sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotu w stosunku do 2022 roku, jednakże dokonywanie szacunków i prognoz ekonomiczno-finansowych w obecnych niepewnych warunkach gospodarczych (uwzględniających choćby wysoką inflację) obarczone jest dużym ryzykiem błędu.

Podstawową działalnością samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej jest działalność lecznicza polegająca na udzielaniu świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej nie jest jednostką nastawioną na osiągnięcie zysku. Zasadniczym celem działania podmiotów leczniczych realizujących usługi w całości finansowane lub dofinansowane ze środków NFZ jest zaspokajanie w sposób ciągły i trwały potrzeb obywateli w zakresie ochrony zdrowia w ramach gwarantowanych przez państwo świadczeń zdrowotnych. Centrum udziela świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych ubezpieczonym oraz innym osobom uprawnionym do tych świadczeń na podstawie odrębnych przepisów nieodpłatnie lub z całkowitą odpłatnością. Opłaty za świadczenia zdrowotne udzielone odpłatnie zdarzają się incydentalnie.

Celem Centrum jest równoważenie kosztów przychodami. Jednakże obserwowana od kilku lat kalkulacja stawki za świadczenia zdrowotne przez NFZ, która nie pokrywa ciągle rosnących kosztów bieżącego funkcjonowania Centrum, powoduje, że od 2019 roku Centrum nie jest w stanie tego celu osiągnąć. Wyjątkiem był 2022 rok. O dodatnim wyniku finansowym Centrum zdecydowała wówczas realizacja świadczeń zdrowotnych ponad limit wynikający z umowy z NFZ.

Zaplanowany w oparciu o wskaźniki makroekonomiczne wzrost kosztów w okresie 2023-2025, znacznie przekracza planowany wzrost przychodów. Zmiana systemowa sposobu finansowania świadczeń medycznych jest już niezbędnie konieczna. Zerowe wskaźniki zyskowności, płynności i wypłacalności w dłuższym okresie, bez takiej zmiany systemowej w zakresie finansowania opieki zdrowotnej doprowadzą do ogromnego zadłużenia lub likwidacji podmiotów leczniczych. W Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększania Odporności, zaakceptowanym przez Komisję Europejską i Radę UE w czerwcu 2022r., wskazano, że niewystarczające finansowanie ochrony zdrowia, wynikające ze zbyt niskiego poziomu i dynamiki wzrostu nakładów na finansowanie ochrony zdrowia

ze środków publicznych – wobec stale rosnącego zapotrzebowania na usługi zdrowotne na skutek starzenia się społeczeństwa oraz rosnących kosztów tych usług jest jednym z głównych wyzwań stojących przed polskim systemem zdrowia.

IV. Informacja o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową w prognozowanym okresie (2023-2025)

O sytuacji finansowej Centrum w następnych latach w dużej mierze decydować będzie sposób finansowania świadczeń zdrowotnych. Na chwilę obecną nie można dokładnie określić wysokości środków jakimi będzie dysponował szpital w 2024 i 2025 roku. Wysokość kontraktów zawieranych z Narodowym Funduszem Zdrowia, poziom ich realizacji przez podmiot w korelacji ze stałymi kosztami osobowymi Centrum zadecyduje o funkcjonowaniu Centrum i jego płynności finansowej w przyszłości. Centrum zakłada, że w 2023 roku i latach następnych będzie kontynuowało swoją działalność w zakresie zbliżonym do aktualnego.

Funkcjonowanie Centrum w 2023 roku i latach następnych uzależnione będzie również od zmian jakie zajdą w globalnej gospodarce wskutek toczącej się wojny Rosji z Ukrainą. Trudności w gospodarce krajowej i światowej będą miały wpływ na funkcjonowanie wszystkich podmiotów, także podmiotów leczniczych. Niestabilna sytuacja Polski jako kraju sąsiadującego z krajem objętym działaniami wojennymi – Ukrainą, duża ilość uchodźców z Ukrainy, wiązać się będzie z dodatkowymi kosztami związanymi z pomocą - koszty opieki socjalnej, koszty opieki zdrowotnej, koszty systemu edukacji itp. Konieczność poniesienia tych kosztów przez państwo spowoduje, że zakładany od lat wzrost nakładów na ochronę zdrowia może nie zostać zrealizowany. Sytuacja geopolityczna Polski będzie natomiast wymagała przesunięcia znacznej ilości środków finansowych, w tym m.in. środków planowanych na służbę zdrowia w kierunku zwiększenia potencjału militarnego kraju.

Duży wpływ na pogarszanie sytuacji finansowej Centrum mają rosnące koszty osobowe, związane ze wzrostem minimalnego wynagrodzenia za pracę i realizacją zapisów ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych. Rozwiązania wskazanej ustawy wprowadziły mechanizm corocznej automatycznej podwyżki wynagrodzenia zasadniczego. Z drugiej strony brakuje aktów prawnych i propozycji algorytmów służących do wyliczenia kwot przysługujących podmiotom z NFZ tytułem pokrycia tychże kosztów.

W 2023r. Centrum, jako podmiot wrażliwy, korzysta z działań osłonowych łagodzących skutki wzrostu cen energii. Rządowa tarcza energetyczna obowiązywać będzie do końca 2023r. Rząd zapowiada kontynuację działań w tym zakresie w 2024 roku. Sytuacja na rynkach surowców energetycznych w kolejnych latach będzie miała duży wpływ na sytuację finansową podmiotów leczniczych.

Znaczenie dla funkcjonowania Centrum w latach następnych będzie miała również sytuacja na rynku pracy. Trudności z jakimi do tej pory borykał się podmiot w zakresie znalezienia lekarzy specjalistów mogą się nasilić. Dodatkowo, Centrum dostrzega też inne problemy, z którymi przyjdzie mu się zmierzyć: zwiększone normy pielęgniarstwa, wymogi dotyczące zatrudnienia mgr farmacji, rosnąca średnia wieku personelu, trudności z obsadzeniem stanowisk kierowniczych w oddziałach, odejście personelu medycznego do lepiej opłacanego leczenia ambulatoryjnego, problemy ze znalezieniem

wykwalfikowanej kadry administracyjno-technicznej. Właściwa polityka kadrowa będzie miała duży wpływ na funkcjonowanie podmiotu w przyszłości.

Centrum nie przewiduje w roku 2023 i latach następnych znaczących zmian w zakresie usług przekazanych do realizacji podmiotom zewnętrznym na zasadach outsourcingu (pralnia, diagnostyka laboratoryjna, usługa sprzątania, transport wewnętrzny, transport medyczny, itp.). Rosnące koszty osobowe firm, związane m.in. z dużym wzrostem wynagrodzenia minimalnego w gospodarce, powodują jednak automatyczny wzrost kosztów usług obcych podmiotów leczniczych.

W roku 2023 i latach następnych Centrum planuje dalszą realizację programu dostosowującego infrastrukturę budowlaną do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. Od roku 2021 realizowana jest adaptacja budynku oddziału Willa IV na Oddział Leczenia Uzależnień. Rozpoczęcie modernizacji kolejnych oddziałów i sprzętu, wskutek spadającej płynności finansowej Centrum uzależnione będzie jednak od pozyskania środków finansowych z budżetu Województwa Wielkopolskiego oraz ze środków Unii Europejskiej.

.....
(podpis kierownika jednostki)